

VEIDRODIS

KAUKĖS

Sveikatos apsaugos ministerija pranešė, kad nuo kovo 8 d. renginių uždaroje erdvėje (išskyrus asmenines šventes) žiūrovai, dalyviai ir aptarnaujantis personalas viso renginio metu gali dėvėti ne tik FFP2 lygio respiratorius, bet ir medicines kaukes. Respiratorių ir kaukių dėvėjimas neprivalomas neįgalumą turintiems asmenims, kurie dėl savo sveikatos būklės jų dėvėti negali ar jų dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei – jiems rekomenduojama dėvėti veido skydelį. Respiratorius arba medicines kaukes dėvėti rekomenduojama ir atvirose erdvėse vykstančiuose renginiuose, jei nėra išlaikomas saugus, ne mažesnis kaip 2 metrų, atstumas nuo kitų asmenų, išskyrus šeimos narius.

KORONAVIRUSAS

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras (NVSC) kovo 7 d. informavo, kad per tris paras Varėnos rajone nustatyti 103 nauji COVID-19 susirgimai: kovo 4 d. – 80, kovo 5 d. – 21, kovo 6 d. – 2. NVSC kovo 8 d. duomenimis, per parą (kovo 7 d.) Varėnos rajone nustatyti 29 nauji COVID-19 ligos atvejai. NVSC kovo 9 d. informavo, kad per parą (kovo 8 d.) Varėnos rajone nustatyti 79 nauji COVID-19 susirgimai, kovo 10 d. duomenimis, per parą (kovo 9 d.) Varėnos rajone nustatyti 63 nauji COVID-19 ligos atvejai.

DEKUPAŽAS

Kovo 16 d. (rytoj) 15 val. Puodžių bibliotekoje vyks kūrybinės dirbtuvės „Pasimokykime dekupažo“.

ŠOKIAI

Kovo 18 d. (penktadienį) 16 val. Varėnos kultūros centre vyks „Šokių vakaras, kam virš 50“.

PASIRODYMAS

Sekmadienį „Dainų dainelėje“ per „LRT Plius“ pasirodė ir Merkinės Vinco Krėvės gimnazijos mokinės Kamila Antanevičiūtė ir Rugilė Sinkevičiūtė, jų mokytojas – Kęstutis Breidokas. Balsuoti už mergaičių pasirodymą iki šio šeštadienio 20 val. galima internetinėje svetainėje LRT.lt.

PARODOS

Dargužių amatų centre veikia Linos Kabelkaitės siuvinėtu prijuosčių ir skarelėlių parodos „Pas močiutę augau...“, skirtos Kovo 11-ajai – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienių – paminėti. Paroda veiks iki balandžio 10 d.; remia Druskininkų savivaldybė.

PAUKŠČIAI

Pavasarij prasidėjus paukščių migracijai bei prekybai naminiams paukščiais, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT) perspėja dėl galimų paukščių gripo protrūkių. Paukščių gripo viruso nešiotojai ir platiniojai gamtoje yra migruojantys laukiniai vandens paukščiai, šia liga sergantys jie nustoja lėsti, gerti, sunkiai kvėpuoja, pamėlsta paukščių skiauterės, barzdelės, patinsta galvos ir kaklo audiniai, atsiranda kraujosruvos odoje ir gleivinėse, paukščiai gaišta. Pastebėję, kad laikomi paukščiai nebelesa, darosi apatiški ar staiga gaišta, paukščių augintojai raginami nedelsti ir kuo skubiau pranešti VMVT Alytaus departamento Varėnos skyriui tel. (8 310) 51588, nemokama telefono linija 8 800 40 403.

PRENUMERATA

Mūsų laikraščio prenumeratorių iš Karpiškių kaimo praėjusį antradienį redakcijai pranešė negavęs poros paskutinių „M. k.“ numerių: „Kai penktadienį neatnešė „Merkio krašto“, skambinom savo paštininkei, tai sakė, kad ji serga, o šiandien pašto automobilis pravažiavo pro mus net nestabtelėjęs...“ Redakcija iškart susisiekt su Lietuvos pašto atstovais ir po kelių minučių gavo atsakymą, kad trūkštami „M. k.“ jau įmesti į mūsų prenumeratorių pašto dėžutę, taip pat buvo jo atsiprašyta bei paaiškinta, jog prenumeratos pristatymas buvo sutrikęs, nes vienu metu susirgo net 7-i rajono laiškininkai.

UGNIS

Kiek Baltarusija glaudžiasi prie Rusijos, tiek nudegs.

DRUSKA

Parduotuvių tinklai skaičiuoja, jog druskos paklausa kai kur didėjo net iki dešimties kartų. Pasak jų, tuščiomis lentynomis stebėtis nereikėtų, mat šį produktą gyventojai išperka, vos lentynose papildžius atsargas. Teigiama, jog druskos parduotuvėse pritrūkti neturėtų, tačiau įspėjama, kad galimi ir tam tikri pigesnio segmento prekės trūkumai.

GRIMASA

Jei slavų teritorija nepriklauso rusams, ji niekieno, ir Rusija ją gali prisijungti.

Varėnoje lankėsi švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Praėjusį antradienį Varėnos švietimo centre įvyko rajono savivaldybės bei mokyklų atstovų susitikimas su švietimo, mokslo ir sporto ministrė Jurgita Šiugždinienė dėl mokyklų tinklo kūrimo taisyklių nuostatų, kuriomis nuo 2026-ųjų metų būtų reikalaujama sudaryti ne mažiau nei dvi trečiąsias gimnazijos klases su mažiausiai 31 mokiniu; savivaldybės vadovai ir pedagogai reformai priešinosi, mat dėl nedidelio mokinių skaičiaus nebūtų galimybės formuoti trečiųjų gimnazijos klasių Merkinės Vinco Krėvės ir Valkininkų gimnazijose...

Tęsinys 4 psl.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė Jurgita Šiugždinienė (dešinėje) su savo patarėja Agnė Andruskevičiene Varėnos švietimo centre

Skaitytojų pageidavimu

Kur slėptis

karo ar radiacinio pavojaus atveju?

Skaudžių įvykių Ukrainoje paveikti mūsų skaitytojai klausė, kur reikėtų slėptis, jei grėstų radioaktyvioji tarša ar karo pavojus; ir nors tokių grėsmių tikimybė Lietuvoje, kaip tikina žinovai, bent jau šiuo metu yra nedidelė, netikėtoms situacijoms pasirengti iš anksto visuomet verta - apie tai „Merkio kraštas“ pasikalbėjo su rajono savivaldybės administracijos vyriausioju specialistu civilinei saugai Nikolajumi Lysenkovu...

Tęsinys 3 psl.

Apie miško kirtimus, draudimus, kenkėjus ir Dzūkijos nacionalinį parką

Neseniai Valstybinė miškų tarnyba pranešė, kad nuo šių metų kovo 15 iki rugpjūčio 1 dienos draudžiami miško kirtimai bei medienos išvežimas iš visų grupių miškų bei nacionalinių parkų Lietuvoje, suminėjusi ir išimtis, kada toks draudimas netaikomas; o štai kaip reikėtų elgtis nuosavo miško, esančio Dzūkijos nacionalinio parko teritorijoje, savininkams, norintiems iškirsti ir išsivežti gamtos stichijų sužalotus medžius, kad neplistų kenkėjai, „Merkio kraštui“ teko pasidomėti papildomai...

Tęsinys 3 psl.

Naujovė Merkinės krašto muziejuje

Merkinės krašto muziejuje įgyvendintas virtualios realybės turinio projektas, skirtas garsiajam 1945 m. gruodžio 15 d. Merkinės mūšiui...

Tęsinys 5 psl.

Jau galima užsiprenumeruoti „Merkio kraštą“ kitam metų ketvirčiui arba tik balandžiui!

Prenumerata priimama Varėnos pašto skyriuje, per laiškininką, internetu – www.prenumeruok.lt. „Merkio krašto“ prenumeratos kaina: mėnesiui – 5,02 euro, trims mėnesiams – 15,05 euro.

Nepaprastoji padėtis Lietuvoje pratęsta

Tęsiantis Rusijos invazijai į Ukrainą, Lietuvoje iki balandžio 20-osios vidurnakčio pratęsta nepaprastoji padėtis...

Tęsinys 7 psl.

Juodoji kronika

Žilinėliuose apvogta įmonė, o Kaniūkuose – dvi privačios sodybos; smurtas Vazgirdonyse, Senojoje Varėnoje, Paručiuose ir Varėnoje; varėniškio namuose rasta, kaip įtariama, narkotikų...

Kovo 7 d. Varėnos r. PK gavo pareiškimą, kad Jakėnų sen. Žilinėlių k. buvo įsibrauta į įmonės patalpas ir pavogtas įmonei priklausantis vandens siurblys, hidraulinis vežimėlis - keltuvas. Nuostolis tikslinamas. Įvykis tiriamas.

Kovo 7 d. apie 20 val. Jakėnų sen. Kaniūkų k. 52 m. amžiaus moteris, atvykusi į tėvų sodybą, pastebėjo sugadintą kluono durų spyną ir pasigedo „Parksaid“ vandens siurblio bei plastikinės 200 litrų talpos statinės. Nuostolis tikslinamas.

Kovo 7 d. apie 18 val. 25 min. Jakėnų sen. Vazgirdonių k. namuose neblaivus (1.83 prom. alkoholio) 40-metis vyras smurtavo prieš neblaivią (2.23 prom. alkoholio) bendraamžę sutuoktinę. Įtariamasis sulaikytas ir uždarytas į ilgalaikio sulaikymo patalpą.

Kovo 8 d. apie 13 val. 20 min. Senosios Varėnos k. žodinio konflikto metu neblaivus (1.89 prom. alkoholio) 40-metis vyras smurtavo prieš neblaivų (2.09 prom. alkoholio) metais vyresnį brolių. Įtariamasis sulaikytas ir uždarytas į ilgalaikio sulaikymo patalpą.

Tęsinys 4 psl.

ISSN 1648-8245

9 771 648 824 068

GYVIEJI ARCHYVAI

Naujovė Merkinės krašto muziejuje

Pradžia 1 psl.

Idėja sukurti muziejuje tokią naujovę gimė dar 2018 m., minint Lietuvos valstybės šimtmetį. 2019 m., remiant Vasario 16-osios fondui (įsteigtas „MG grupės“), buvo sukurtas žaidimo scenarijus. Na, o 2020 m. pradėti žaidimo kūrimo darbai, kurie dėl pandemijos užsitęsė iki pat 2021 metų pabaigos.

Merkinės krašto muziejaus

darbuotojai išbandyti naujovę pakvietė simbolinę dieną: š. m. Vasario 16-ąją. Iš dalies dėl to, kad vienas pagrindinių šio projekto mecenatų buvo Vasario 16-osios fondas, skyręs didesnę dalį projektui reikalingų lėšų. Deja, dėl pandemijos suvaržymų negalėjome daryti paties projekto pristatymo renginio, tad apie patį projektą trumpai papasakosime čia.

Projekto esmė – šiuolaiki-

nėmis priemonėmis (virtualios realybės akinių ir sukurtos kompiuterinės programos pagalba) perteikti Merkinės mūšio istoriją, Lietuvos laisvės kovų patirtis bei supažindinti muziejaus lankytojus su tą istoriją kūrusiomis asmenybėmis. Tokios naujovės Lietuvos muziejuose nėra retenybė, tačiau net ne visi didesni muziejai gali pasiūlyti atraktyvų virtualios realybės turinį savo

lankytojams. Žinoma, tai susiję su tokių projektų brangumu bei kvalifikacija (kad kažką sukurtum, visų pirma reikia turėti idėjų ir planą, kaip tai pasiekti).

Planuojant žaidimo scenarijų remtasi istorine medžiaga: visų pirma, Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago atsiminimais. Gelbėjo ir kiti šaltiniai (pvz. vienas okupacinėms struktūroms tarnavęs saugumietis savo atsiminimuose apie Merkinės mūšį rašė, kad partizanai puolė Merkinę dainuodami. Paminėta netgi konkreti daina „Vilniaus kalneliai“. Tad neatsitiktinai dainos fragmentas įkeltas į mūšio sceną). Atkuriant karo metais sugriauto miestelio aplinkas, gelbėjo negausios, tačiau išraiškingos subombarduotos Merkinės fotografijos, taip pat Lietuvos ypatingame archyve saugomas 1945 m. Merkinės situacijos planas, kurį partizanams prieš puolimą parūpino jų žvalgas.

Žaidimo pradžioje žaidimo dalyvis nukeliamas į įspūdingai perteiktą bunkerį, kuriame mato prie stalo sėdintį Lietuvos partizanų vadą A. Ramanauską-Vanagą, rašantį atsiminimus. Čia, remiantis Vanago užrašais, trumpai papasakojama Merkinės mūšio ir Laisvės kovų priešistorė... Žaidėjas tarp bunkerio esančių daiktų atpažins ne tik partizanišką inventorių, bet ir, pvz., šachmatus, kurie buvo mėgiami Lietuvos partizanų vado. Vėliau veiksmas persikelia į centrinę miestelio aikštę, taip pat Merkinės bažnyčios prieigas, kur vyksta mūšio veiksmai. Būtent cerkvė ir bažnyčia (taip pat tiltas per Nemuną) A. Ramanausko atsiminimuose minimi kaip išraiškingiausi partizanams kelią pastoję objektai. Iš bažnyčių bokštų skriejanti ugnis neįtikėtina pasijusti privers ne vieną...

Kodėl šis produktas vadinamas ir žaidimu? Atsakymas tas, kad dalyvis gauna tam tikras užduotis ir nėra vien tik įvykių stebėtojas. Čia jis gali darytis ir atlikti tam tikrus veiksmus. Ši naujovė itin patiks mažiesiems muziejaus lankytojams. Įsijautę į Laisvės kario vaidmenį jie galės „šaudyti“ virtualiu „Lugger“

Virtualios realybės turo metu. M. Černiausko nuotr.

sistemos pistoletu, vokišku „Mauser“ karabinu bei mesti dūminę granatą į priešo tanketę... Tiesa, gali kilti klausimas, ar žaidimas nėra pernelyg žiaurus. Atsakymas - ne. Žaidimo scenos gerai subalansuotos, jose nemažai dialogų, o ugnies scenos perteiktos labai subtiliai.

Projektas nebuvo paprastas. Scenarijaus sukūrimas nebuvo sudėtingiausia projekto dalis. Daug sudėtingesni dalykai prasideda, kai kompiuterinės grafikos pagalba reikia atkurti sugriauto miestelio aplinkas, sukurti personažus, jų aprangą, ginklus, įrašyti jų judesius, balsus, visa tai suprogramuoti ir padaryti, kad viskas veiktų sklandžiai...

Tad neatsitiktinai projekto įgyvendinimui buvo pasiūlytas tokių projektų įgyvendinimo patirtį turintis UAB „MultimediaMark“ kolektyvas. Prie aplinkos ir veikėjų rekonstrukcijų dirbo Tomas Vasiliauskas, Marius Griškevičius, Nerijus Juronis, Jokūbas Bernotas, Paulius Svirkis, Silverijus Maikštėnas, Torbjørn Jahr. Jiems gelbėjo muziejininko Žygimanto Buržinsko dar 2018 m. sukurtos Merkinės centrinės aikštės pastatų rekonstrukcijos. Programavimo darbus atliko Paulius Kšivickis. Daugiausia prie scenarijaus kūrimo prisidėjo Mindaugas Černiauskas, Tomas Vasiliauskas, Mindaugas Valiukas. Daug dėmesio skirta tekstų ar dialogų sukūrimui ir įgarsinimui.

A. Ramanausko-Vanago

personažą įgarsinti maloniai sutiko „Keistuolių teatro“ aktorius Gintautas Ulmis. Partizaną Beržą įgarsino Mindaugas Černiauskas; Senovaitį – Tomas Vasiliauskas; Uosį – aktorius ir bardas Mindaugas Valiukas. Įžangos ir pabaigos monologams panaudoti A. Ramanausko-Vanago atsiminimų „Partizanų gretose“ tekstai.

Didžioji dalis projekto techninių darbų buvo vykdomi Vilniuje, viena iš judesio įrašymo sesijų vyko ir Merkinėje, mūsų partnerio Merkinės kultūros centro erdvėje. Projektą inicijavo ir koordinavo Merkinės krašto muziejus. Projekto vadovas Mindaugas Černiauskas.

Muziejaus vardu dėkojame Vasario 16-osios fondui (MG grupei), Lietuvos kultūros tarybai bei Varėnos r. sav. administracijai už paramą projektui, taip pat visai komandai, kuri ilgai ir kantriai dirbo ties šiuo projektu. Tikimės, kad tai ne paskutinis novatoriškas muziejaus projektas ir jį ateityje sukursime daugiau.

Norinčius išbandyti naujovę kviečiame aplankyti Merkinės krašto muziejų. Rekomenduotume registruotis iš anksto planuojant laiką. Vienam asmeniui virtualios realybės išbandymas užtrunka apie 10 min. Džiaugiamės, kad naujovę išbandžiusieji palieka tik teigiamus atsiliepimus.

Mindaugas ČERNIAUSKAS
Merkinės krašto
muziejaus direktorius

Dalis žaidimo kūrėjų komandos Merkinėje. Iš kairės: Tomas Vasiliauskas, Mindaugas Černiauskas, UAB „MultimediaMark“ vadovas Vytautas Švėgžda ir Paulius Kšivickis. R. Griškevičienės nuotr.

Miestelio aikštėje. UAB „MultimediaMark“

Bunkeryje. UAB „MultimediaMark“